

HANDLEDNING

FÖR

BRANDMÄN

INDELADE I

Strömsunds Brandkår.



Vid behov av

Mjöler, Havregryn och Margarin
Prova våra egna tillverkningar.

K. F:s märke garanterar högsta kvalité.

Ströms Konsumentförening

TELEFONER 22 & 93

Använd

Shell Bensin och Smörjoljor

Marknadens förnämsta!



Ströms Jernhandel.
STRÖMSUND.



Brandmannens Fru!

Finner allt vad hon kan önska i tygväg

hos

DAHLMAN:s

Herrar Brandmän!

K O S T Y M E R

hantverksmässigt utförda äro i hållbarhet, bestående
form och elegans, betydligt överlägsna fabriksyddade
kläder. Kostymer av blå cheviot "S. S. S." fr. 115 kr.

Vänd Eder med förtroende till

Eliasson & Nordin, Strömsund.

TELEFON 34

Vattenledningsrör och Rördelar
Pumpar och Armatyr
Brandsprutor och Slangar

A.-B. Östersunds Redskapshandel
Filial i Strömsund.

Telefon 15.

Telegramadr.: Redskapshandeln.

Stor sortering i

DAMKAPPOR, HERRKLÄDER

PALETÅER och ULSTRAR

finnes alltid i lager i

MÅNSSON & OLSONS

Manufaktur- & Herrekiperingsaffär.

Tel. 79

STRÖMSUND

Tel. 79

Postorder expedieras omgående.

Karl Larssons Slakteriaffär

Tel. 70 *Rekommenderas* Tel. 70

Dagligen färskt Kött och Fläsk.
Konserver och Grönsaker.

E. J. AMCOFFS

Speceri- & Diversehandel

TELEFON 5

Rekommenderas.

NORDFORS
BOKHANDEL

STRÖMSUND

TELEFON 52

Välsorterad Bok- & Pappershandel.

Rekommenderas.

HANDLEDNING

FÖR

BRANDMÄN

INDELADE I

STRÖMSUNDS BRANDKÅR.



Enligt rikets brandstadga åligger det Strömsunds municipalsamhälle att till skydd mot skada av brand och för räddning av invånarnas liv och egendom vid eldsvåda vidmakthålla ett brandväsen.

Den med stöd av denna brandstadga på medborgerlig plikt grundade brandstyrkan skall enligt för samhället fastställd brandordning utgöras av förutom allmän brandkår, fördelad på tvenne uppbåd, även av en vattenkörnings- och transportavdelning, och skall närmaste insendet över samhällets brandväsen utövas av för detta ändamål utsedd brandchef.

Brandkårens organisation.

Brandkåren

skall hava en personalstyrka om minst 147 man. Av dessa skola 12 tilldelas staben, 45 elitkåren och 90 vakt- och reservavdelningen. Vattenkörnings- och transportavdelningens numerär är beroende av antalet inom samhället boende ägare av hästar, motorfordon och båtar.

1:a uppbådet

omfattar ovannämnda stab och elitkår. Elitkåren skall vara uppdelad i trene brandrotar och varje brandrote i tvenne grupper. Första och andra brandrotarna skola tjänstgöra såsom eldsläckningsavdelning och tredje brandroten både som bärgnings- och brandsegelsavdelning.

Till tjänstgöring i stab och elitkår uttagas för de olika befattningarna särskilt lämpliga personer företrädesvis i åldern 20—30 år och så vitt möjligt boende i omedelbar närhet av brandstationen.

2:a uppbådet

omfattar ovannämnda vakt- och reservavdelning, uppdelad i sex brandrotar, och varje rote i likhet med första uppbådet i tvenne grupper. Av brandrotarna skola fjärde, femte och sjätte tjänstgöra såsom eldsläckningsavdelning, sjunde brandroten som bärgnings-, åttonde som brandsegels- och nionde som vaktavdelning.

Till tjänstgöring i vakt- och reservavdelningen uttagas bland samhällets övriga manliga befolkning personer i åldern 20—50 år.

Vattenkörnings- och transportavdelningen

organiseras på följande sätt: I vattenkörningsavdelningen enrolleras samtliga lastbil- och hästägare inom samhället, och äro dessa enligt brandordningens 18 § 4 mom. skyldiga verkställa vattenkörnning för sprutornas behov. *Transportavdelningen* omfattar förutom ovannämnda lastbil- och hästägare även personbil- och båtägare inom samhället, vilka alla jämlikt 58 § i brandordningen äro skyldiga att, då brandchefen så påfördrar, ställa sina transportmedel till brandkårens förfogande. Vattenkörnings- och transportavdelningen står under befäl av tvenne avdelningschefer.

Brandrote,

som står under ledning av en brandmästare, skall vara uppdelad i tvenne grupper. Varje grupp står under ledning av en brandförman och tilldelas en personalstyrka om minst sex man. Gruppvis skall varje brandman tilldelas ett nummer och, där så ske kan, viss på förhand bestämd tjänstgöring.

Befälsplatsernas tillsättande:

Brandchef och vice brandchef, vilka båda böra besitta goda befälsenskaper samt om möjligt äga insikt och praktisk erfarenhet i brandtjänst, tillsättas av brandstyrelsen.

Brandmästare, avdelningschefer och brandförman, vilka även böra besitta befälsenskaper, uttagas av övrig i brandkåren tjänstpliktig personal av brandstyrelsen efter förslag av brandchefen.

Såväl för vice brandchefen som övrigt befäl och underbefäl skola ställföreträdare genom brandchefens försorg finnas utsedda, så att brandkåren ständigt är fullt organiserad.

Ann. Då båda uppåden samtidigt äro inkallade till tjänstgöring vid gemensamt brandredskap, skall alltid brandmästare och brandförman i första uppådet taga befäl före befäl av motsvarande tjänsteställning i andra uppådet.

Utrustning.

Förteckning över all brandkåren tillhörig ävensom respektive brandrotar tilldelad redskap, personlig utrustning, beklädnad och tjänstetecken skall vara införd i för samhället upprättad rulla över brandkåren.

Tjänstgöringsskyldighet.

Övning skall enligt brandordningens 12 § årligen verkställas med elitkåren 12 gånger och med vakt- och reservavdelningen 1 gång samt dessutom så ofta brandstyrelsen finner lämpligt.

När brandsignal givits, skall första uppådet ofördröjligen uttrycka, under det att andra uppådet ej uttrycker, förr än brandchefen genom en andra signal därom givit order.

Påkallas brandstyrkans biträde för släckning av eldsvåda, som utbrutit inom ett avstånd av 5 km. från samhällets gräns, må enligt 56 § i samhällets brandordning på brandchefens beprövande bero, huruvida och i vilken utsträckning sådant biträde må lämnas. Är avståndet större än nu är namnt, skall brandchefen först inhämta samtycke av brandstyrelsens ordförande eller vice ordförande eller vid förfall för dem av ordförande i municipalstyrelsen, innan biträde lämnas.

Ann. 1. För bekämpande av eldsvådor utanför samhällets gräns får brandkåren aldrig tagas i anspråk i så stor utsträckning, att samhällets skydd riskeras.

Ann. 2. Materialförvaltaren är skyldig att hålla brandredskapen i fullt dugligt skick och så placerad, att densamma — även omedelbart efter hemkomst från eldsvåda eller övning — alltid står klar för utryckning.

Ann. 3. Maskinisten vid Strömsunds vattenverk är skyldig att hålla brandposterna i fullt dugligt skick och vintertid så täckta, att de utan att utsättas för tillfrysning genast kunna klargöras för sitt ändamål.

Alarmering.

Envar, som upptäcker eldsvåda eller fara härför, skall meddela detta genom signalering i brandlur, uttagen ur närmast brandstället befintligt brandskåp. Om telefon finnes att tillgå, kan meddelande även ske direkt till brandchefen efter anropet "Brandkåren".

Vid första signal

skall brandkårens första uppbåd skyndsammast utrycka. Vid eldsvåda inom samhället begiva sig av staben: brandchef, vice brandchef, adjutant och reparatörer direkt till brandplatsen, materialförvaltaren till brandstationen; för signalering uttagen personal ombesörjer ytterligare alarmering med brandkårens samtliga alarmeringsinstrument, och maskinisterna vid vattenledningsverket hålla sig beredda att efter brandchefens order med igångsättandet av verkets pumpar öka dels vattentillgången och dels trycket i vattenledningsnätet.

Elitkårens personal samlas ofördröjligen i brandstationen och utrycker därifrån skyndsammast, så snart tillräckligt antal brandmän anlänt för transport och skötsel av resp. brandrotar tilldelad redskap och materiel.

Påkallas brandkårens biträde för bekämpande av eldsvåda utanför samhällets gräns, samlas hela första uppbådet i brandstationen, och må det sedan på brandchefens beprövande bero, i vilken omfattning utryckning skall ske.

Vid utryckning för bekämpande av eldsvåda utanför samhällets gräns eller eljest, då tjänstförrättande brandchef finner behöfligt, inkallas vid första signal även de av vattenkörnings- och transportavdelningens personal, som för detta ändamål tilldelats färdighållningsorder.

Vid andra signal

utrycker brandkårens andra uppbåd, och inställa sig samtliga uppbådet tilldelade brandrotar direkt på brandplatsen vid det redskap eller verkställer det arbete respektive brandrote fått sin anbefalld.

Vattenkörnings- och transportavdelningen utrycker även vid andra signal och ställer sig genom avdelningscheferna omedelbart till tjänstgörande brandchef's förfogande.

Andra signal gives på brandchefens befallning, då han finner, att han med första uppbådet's hjälp ej förmår bekämpa utbruten eldsvåda, ävensom då större eller mindre delar av samhället hotas av förstörelse.

Ann. 1. Första signal markeras med långdragna hornstötter ur brandlur och enstaka med korta mellanrum avgivna klämtslag från en av ringklockorna i kyrktornet och andra signal med tvenne på varandra tätt följande

hornstötter samt tyenne likaså på varandra tät följande klämtslag, mellan vilka parvis avgivna hornstötter och klämtslag ett kortare uppehåll göres så att de olika inkallelsesätten tydligt markeras.

Anskaffas för signaleringen annat alarmeringsinstrument, än som ovan angivits, skall dock anbefalld skillnad mellan första och andra signal noggrant iakttagas.

- Ann. 2.* Så snart signalist fullgjort marschrutan inom sitt område, skall han upphöra med alarmsignalerna och omedelbart anmäla sig hos sin formän samt därefter avvakta vidare order.

Om förfarandet vid eldsvåda.

Om människor och djur vid brandkårens ankomst till brandstället äro instängda i den brinnande byggnaden eller på annat sätt utsatta för livsfara, är deras räddning under alla förhållanden brandkårens första uppgift.

Brandchefen

gör sig vid ankomsten till brandstället genast underrättad om människor eller djur äro instängda i den brinnande byggnaden. I så fall skall han genast med till buds stående medel söka bringa de nödställda i säkerhet. Lyckas detta ej, låter han, i den mån brandkårens personal och redskap anländer, insätta brandkårens yttersta och bästa krafter till de nödställdas räddning, även om denna åtgärd måste ske på det blivande eldsläckningsarbetets bekostnad; han får dock ej glömma, att det säkraste medlet för att i dylika fall nå målet ligger just i eldens bekämpande.

Samtidigt med livräddningsarbetet låter brandchefen således om möjligt även angripa elden.

Sedan människor och djur bringats i säkerhet eller, om livräddningsarbete ej förekommit, omedelbart efter brandkårens ankomst till brandstället, insätter brandchefen all kraft på eldhärdens dämpande och släckning.

Vid mindre eldsvåder framsändas i första hand ett par man med serviskranslang till vattenledning eller en pyttsspruta eller också blott ett par ämbar med vatten. Ty mängden eld har litit sig släckas med dessa enkla redskap. Särskilt vid trossbottenbrand är en serviskranslang eller en pyttsspruta till stor nytta.

Brinnande oljor kunna i regel ej släckas med vatten, och användes därför för släckning av dylika eldsvåder i mindre omfattning t. ex. brinnande bil i första hand brandkårens för ändamålet avsedda kolsyrespruta och vid dylik eldsvåda i större omfattning kårens skumgenerator.

Har elden större omfattning, utlägges efter behov en eller flera slangledningar från samhällets brandposter eller, om brandstället ligger utanför deras räckvidd, brandsprutor, och låter brandchefen därefter två eller flera strålförare planmässigt samverka för att på kortaste tid nå bästa möjliga resultat.

I den mån eldsläckningen framskrider, låter brandchefen sedan i första hand indraga de slangar, som hindra rörelse och trafik på gator och vägar.

Vid temperatur under fryspunkten låter brandchefen hålla vattnet rinnande i de slangar, som måste användas för eldsläckning, även om de för tillfället ej behövas, emär de i annat fall lätt tillfrysas.

Under eftersläckningen avlägsnas om möjligt större askhögar och bråte, emär under desamma mindre eldhärdar kunna finnas och där, ävensom där det misstänkes att eld ännu härjar, dränkes området med vatten så mycket, att återantändning är utesluten.

När elden slutligen är släckt, får rök och ånga avgå, under det att brandmännen hämta sig efter ansträngningarna.

Därefter låter brandchefen riva träkonstruktioner, skorstenar och murdelar, som kunna störta in, och vidtager i övrigt de avröjningsarbeten, som anses nödvändiga.

Samtidigt med eller omedelbart efter verkställt livräddningsarbete eller, om dylikt ej förekommit, omedelbart efter brandkårens ankomst till brandplatsen låter brandchefen bärga den egendom, som måste undanföras för att ej utsattas för skada av eld eller vatten. Då så låter sig göra, låter brandchefen undanskaffa och avtorka nedströmmande vatten i det brinnande husets undre våningar ävensom täcka värdefullare möbler och saker med presseningar, mattor, bräder eller dylikt, så att de utsättas för minsta möjliga skada.

I mån av arbetenas slutförande giver brandchefen brandrotarna order om hemfärd. Brandstället får dock ej lämnas förr än antingen brandbevakning ordnats eller invånarne eller polis övertagit ansvaret och värden av detsamma. Ävenså måste brandchefen eller hans ställföreträdare, innan brandstället lämnas, meddela dem, som övertagit ansvaret, allt som kan vara beaktansvärt.

Vice brandchefen

biträder brandchefen i göromålen eller för under dennes frånvaro betälet över brandkåren.

Adjutanterna

överföra de order, brandchefen ej själv är i tillfälle överbringa samt stå till brandchefens förfogande för speciella arbetens utförande.

Brandmästarna

föra under brandchefens ledning befäl över respektive brandrotar. Vid brandsignal skall varje brandmästare vinnlagga sig om att med honom underställd brandrote och densamma tilldelad materiel skyndsammast utrycka, så snart tillräckligt antal brandmän samlats för dess redskaps skötsel. Framkomna till brandstället skola brandmästarna genast låta vidtaga de åtgärder, som här nedan för respektive brandrotar och för brand-

männen i varje särskilt fall anbefallas. Över verkställda order och gjorda iakttagelser skola brandmästarna, så snart ske kan, till brandchefen insända rapport.

Ann. Rullor över personalen och förteckning över materielen skola brandmästarna, var och en för sin brandrote, vid övningar och eldsvådor medföra; och vid uppstående vakanser inom brandroten eller bristfälligheter i materielen detta genast skriftligen till brandchefen anmäla. Vid övningar skola de göra sina brandmän fullt förtrogna med materielen, dess användning, skötsel och vård. Brandkåren tillhöriga till brandmännen för begagnande utlämnade klädespersedlar och personlig utrustning skola brandmästarna efter övningar och eldsvådor besiktiga och över därvid gjorda iakttagelser till brandchefen skriftligen avgiva rapport.

Brandförmännen

biträda, var inom sin brandrote, brandmästarna i göromåten och föra under deras ledning befäl över den grupp, brandförman fått sig tilldelad.

Brandrotarna.

1:a brandroten medför inom samhället all roten tilldelad redskap å slangkärran nr 1. Vid utryckning för bekämpande av eldsvådor utanför samhällets gräns utbytes slangkärran mot roten tilldelad spruta, vilken jämte övrig redskap med undantag av brandposthuvud och brandpostnyckel placeras å det fordon, som fått till uppgift att transportera brandrotens personal till brandplatsen. Anländ dit ingriper brandroten utan att invänta vidare order genast i livräddnings- och eldsläckningsarbetet.

2:a brandroten medför inom samhället all brandroten tilldelad redskap å slangkärran nr 2, vilken källa vid utryckning för bekämpande av eldsvådor utanför samhällets gräns utbytes mot roten tilldelad spruta, som jämte övrig redskap med undantag för brandposthuvud och brandpostnyckel placeras å det fordon, som fått till uppgift att transportera brandroten och dess redskap till brandplatsen. Dit anländ ingriper brandroten utan att invänta vidare order i livräddnings- och eldsläckningsarbetet.

3:e brandroten medför inom samhället all roten tilldelad redskap å redskapskärran nr 3. Vid eldsvådor utanför samhällets gräns överflyttas denna redskap med undantag av brandposthuvud och brandpostnyckel till det fordon, som fått till uppgift att transportera brandroten och dess redskap till brandplatsen. Dit anländ ingriper brandroten utan att invänta vidare order i livräddnings- och bärgningsarbetet.

- 4:e brandroten* tjänstgör vid slangkärran n:r 1 och biträder därvid eller avlöser 1:a brandroten i arbetet.
- 5:e brandroten* tjänstgör vid slangkärran n:r 2 och biträder därvid eller avlöser 2:a brandroten i arbetet.
- 6:e brandroten*, som tjänstgör vid redskapskärran n:r 3, biträder 3:e brandroten i eldsläckningsarbetet eller övertager på egen hand helt detsamma med tillhjälp av den eldsläckningsredskap, som finnes å kärran placerad.
- 7:e brandroten* tjänstgör såsom bärgningsavdelning och biträder därvid 3:e brandroten i arbetet med tillhjälp av den livräddnings- och bärgningsredskap, som på redskapskärran n:r 3 medföres.
- 8:e brandroten* tjänstgör i första hand som brandsegelsavdelning. Vid uppsättandet av brandsegel, vilket skall verkställas efter brandchefens order, uttages först det, som medföres å redskapskärran n:r 3. Erfordras flera brandsegel, användas härför lampliga presenningar, vilka genom rotens försorg måste upplånas av köpmännen på platsen, emär brandkåren ej förfogar över flera brandsegel. 8:e brandroten står, då dess biträde vid brandseglen ej erfordras, till brandchefens förfogande och kan, om så befinnes nödvändigt, tilldelas annan brandtjänst.
- 9:e brandroten* tjänstgör såsom vaktavdelning och skall som sådan dels avspärra området kring brandplatsen för obehöriga, så att det övriga brandmanskapet ej hindras i sitt arbete och dels utsätta bevakning till skydd och vård av bärgad egendom.

Vattenkörnings- och transportavdelningen uttrycker i hela sin omfattning endast vid andra signal och då endast under förutsättning, att den kan biträda med transport av vatten för sprutornas behov eller transport av sårade eller skadade personer eller undanförslandet av bärgad egendom.

För första uppbudets transport samt för transport av vatten för sprutornas behov till bekämpande av eldsvådor utanför samhällets gräns inställa sig på första brandsignal endast de av avdelningen, som för detta ändamål erhållit personliga order.

Eldsläckningsavdelningen.

Brandrote tilldelad eldsläckningsavdelningen betjänar sig för eldsläckningsändamål av de redskap, som i varje särskilt fall befinnas lämpligast.

Brandpost

utnyttjas vid behov för släckandet av eldsvådor inom räckvidden för samhällets vattenledningsnät. Eldsläckningsavdelningens brandrotar avbrösta då, om ej kontraorder från brandchefen ingått, vid var sin av de brandposter, som ligga brandstället närmast.

Brandmästarna låta, var för sin brandrote, om anmörunda ej av brandchefen dessförinnan anbefallts, genast utlägga slangledning fram till brandstället och sätta omedelbart i gång med livräddningsarbetet, därest sådant är av behovet påkallat, eller, om människor och djur ej äro i fara, med eldsläckningsarbetet. Därvid må på respektive brandmästares avgörande bero, huru arbetet mellan honom underställda grupper skall fördelas.

Under det förberedande arbetet för eldsläckningen skall emellertid göromålen mellan brandmännen i den grupp, som fått till uppgift att utföra detta arbete, fördelas på följande sätt:

1:a brandman öppnar brandposten och inkopplar däri brandposthuvud och brandpostnyckel, varefter brandposten med brandposthuvudet tillkopplat noggrant urspolas. Sedan vattnet blivit klart och sålunda i brandposten möjligen befintlig smuts, grus och sten är borta, stänges brandposten åter och inkopplas därefter brandslangen. Därvid tillses, att rikligt tilltagen slangsväng utlagts och att slangen ej ligger sträckt, så att brandposthuvudets sönderbrytning riskeras. Sedan allt detta verkställts, inväntar brandmannen order om vattnets släppande på slangen till brandstället. Öppnandet och stängandet av brandposten skall ske i modererat tempo, så att vattenledning och slangar ej utsättas för onödigt högt tryck. Vintertid och i synnerhet mot våren, då kälan gått djupt i jorden, skall förste brandman, innan slangutläggningen påbörjas, göra sig förvissad om, att brandposten ej är tillfrusen. Visar det sig så vara fallet, skall brandchefen därom genast underrättas, och får, om ej förflyttning till annan brandpost av brandchefen beordras, slangutläggningen ej påbörjas, förr än brandposten genom upptining gjorts klar. Upptining låter sig i regel lätt verkställas med en rikligt tilltagen dosis karbid, varav ca ett kilo medföres å slangkarran. Tjänstgöra brandrotens båda första brandmän vid samma brandpost, skall den ene av dem se till, att slangen ej ligger i veck eller utsättes för skada, täta eventuella stöckhål på slangen och vid låg temperatur, då snö finnes till förfogande, täcka slangar och kopplingar därmed för att hindra köldens inverkan.

2:a och 3:e brandmän utlägga skyndsammast efter brandförmannens anvisning slangledning fram till brandstället och överlämna där, sedan riklig slangsväng även där utlagts, den fria slangändan till strålföraren. Slangutläggning kan även verkställas från brandstället åter till brandposten med iakttagande av ovannämnda bestämmelse angående riklig slangsväng för att underlätta eventuell förflyttning. Slangutläggning får dock under inga förhållanden påbörjas, innan brandmännen förvissat sig om, att brandposten är fullt brukbar. Sedan slangutläggningen fullbordats skola 2:a och 3:e brandmän biträda strålförarna med brandslangens förflyttning, tillökning, tillsyn och vård. Vad som ej av slangen behöver tagas i

anspråk för slangutläggning från grenröret eller sedan dylik slangutläggning även verkstälts, skall med tillhörande slangrulle så fört sig göra låter återtransporteras till och placeras på sin plats på slangkärran.

4:e och 5:e brandmän tjänstgöra såsom strålförare, uttaga från slangkärran strål- och grenrör, följa slangutläggarna och inkoppla på lämpligt avstånd efter brandförmännens anvisning grenröret i slangledningen och därefter på den fria slangändan strålröret, avsända eller avgiva med tecken — armsvängning utåt och uppåt — rapport till brandmästaren, att allt är klart för vattnets påsläppande, varefter följande order noggrant böra iakttagas:

- att ej skaffa ökat lufttillträde till slutet rum, i vilket eld utbrutit, förr än vatten med fullt tryck erhålles från strålröret,
- att om möjligt alltid hava en man i sin närhet i och för utförande av rivningsarbete och dylikt eller för avlösning,
- att alltid med strålen söka komma elden så nära som möjligt och angripa själva eldhärden eller om elden hunnit utbreda sig så, att detta ej låter sig göra, söka hindra dess spridning, "cernera elden",
- att, då temperaturen ute håller sig under fryspunkten, aldrig helt tillsluta munstycket, om detta är ställbart,
- att vara oförskräckt men ej onödigt djärv,
- att vid inträngande i rökuppfyllda rum krypa eller gå nedhukad och vid förflyttning längre väg hava fastsatt i livbältet räddningslina, som passas av kamrat,
- att angripa elden med så samlad vattenstråle som möjligt,
- att städe vara uppmärksam på den fara, för vilken han alltid till följd av överhandtagande eld, rök, instörtande väggar, tak, hjulklag och golv m. m. är utsatt,
- att ej tränga in i brinnande hus utan att tillse, att återvägen är fri,
- att ej lämna slangen, om rök eller annat tvingar till återtag, ty längs slangen har han i regel största utsikten att leta sig ut,
- att hålla strålröret stadigt, så att strålen ej slänger hit och dit, och alltid söka släcka en brinnande vägg nedifrån och uppåt,
- att i första hand skydda dörrar, trappor, pelare, stöd och ångpannor,
- att ej låta strålen komma i beröring med elektrisk kraft- eller belysningsledning, ty vattnet, strålröret och den våta slangen äro goda ledare för elektrisk ström,

- att** låta biträdande brandman tillse, att slangen ej kommer i beröring med eld eller skarpa föremål,
att endast i nödfall slå ut fönster inifrån,
att om bettan blir för stark, taga sig avkyllning genom att sätta tummen för strålen, samt till sist
att genast lyda givna befallningar, särskilt då det gäller att draga sig tillbaka, vilken sistnämnda order ges genom kommando eller genom upprepade korta signaler från visselpipa: - - - - - .

Öf. brandman tjänstgör i första hand som rapportkari men skall, då någon av gruppens övriga män är frånvarande, inträda i dennes ställe. Ävenså skall öf. brandman, då så erfordras, kunna tjänstgöra som sjukvårdare eller äga så stor kännedom i sjukvård, att han kan anlägga ett första förband.

Ann. 1. Är gruppen tilldelad större antal brandmän, än ovan placerats, skola även dessa tilldelas var sin bestämda sysselsättning eller nummer; förslagsvis böra de i första hand biträda eller avlösa, då så erfordras, ovan placerade i arbetet eller inträda i frånvarande brandmäns ställe.

Är gruppen däremot ej fulltalig, beordras, därest detta låter sig göra, män ur brandrotens syskongrupp att biträda i förhanden varande arbete.

I nödfall är det möjligt för blott trenne brandmän, om ej flera äro tillstädes, att utföra allt här ovan för servis vid slangledning anbefallt arbete. Men de få därvid ej glömma iakttaga de försiktighetsåtgärder, som ovan för strålförare äro anbefallda.

Ann. 2. Å varje redskaps- och slangkärra medföras 240 meter brandslang, lika fördelad på tvenne slangrullar. Är avståndet mellan brandpost och brandställe längre än 120 meter, kan således endast en slangledning fram till brandstället utläggas. I så fall böra brandrotens båda grupper biträda varandra i slangutläggningsarbetet. Måste dock under dylika förhållanden ytterligare en slangledning utläggas, uttages efter brandchefens anvisning av befintligt överskott från annan slangkärra eller från brandstationen, vad som erfordras. Långa slangledningar böra dock, i synnerhet när temperaturen står under fryspunkten, undvikas, om sprutor finnas till hands.

Motorspruta, vattenuppfördringsverk och lador för transport av vatten

medföras vid utryckning för bekämpande av eldsvådor utanför räckvidden för samhällets vattenledningsnät. Som servis vid detta eldsläckningsredskap tjänstgör alltid hel brandrote.

Arbetet fördelas mellan brandrotens män på så sätt, att

2	brandmän	härtill	inövade,	tjänstgöra	vid	motorsprutan,
2	"	"	"	"	"	vattenuppfördrings-
						verket
2	"	"	"	"	"	vattenlådorna
2	"	"	"	"	"	slangledningen och
2	"	"	"	"	"	såsom strålförare samt

övrig brandroten tillhörande personal, där deras biträde bäst kommer till användning.

Beträffande arbetet vid slangledningen gäller i tillämpliga delar, vad som ovan anbefallts vid slangutläggning från brandpost ävensom till strålföraren riktade erinringar.

De brandmän, som fått motorsprutans och vattenuppfördringsverkets skötsel sig anförtrodd, skola, innan dessa redskap placeras vid vattenhämtningsställe, göra sig förvissade om, att vattentillgången där är tillräcklig, även om arbetet med eldsvådas släckning skulle taga längre tid i anspråk.

Motorsprutan skall, om ej avstånd och höjdförhållanden lägga hinder i vägen, placeras så nära vattenhämtningsstället, att den direkt genom sugslangen tillföres erforderligt vatten.

Medgiva avstånd och höjdförhållanden ej en dylik placering, placeras vattenuppfördringsverket vid vattenhämtningsstället och inkopplas, om detta låter sig göra, verkets tryckslang vid motorsprutans sugslang, varigenom sprutan direkt från verket tillföres sitt vattenbehov. För att denna uppställning skall kunna lämna önskat resultat, måste vattenuppfördringsverkets kapacitet vara större än motorsprutans.

Är avståndet mellan eldsvåda och vattenhämtningsställe så stort, att ej heller detta uppställningssätt kan tillämpas, måste vattnet transporteras från vattenhämtningsstället till motorsprutan med häst- eller motorfordon. För detta ändamål tillhandahåller brandkåren särskilt konstruerade med fasta lock försedda vattentäta lådor om ca 750 liters rymd, från vilka lådor vattnet direkt kan tillföras motorsprutans sugslang.

Vid eldsvådor i samhällets omgivning, fyllas dessa lådor med vatten från inom samhället närmast brandstället belägna brandpost.

På större avstånd från samhället är det fördelaktigare att fylla lådorna vid närmast brandplatsen belägna vattenhämtningsställe, där för detta ändamål vattenuppfördringsverket i så fall placeras.

Handkraftspruta

användes i likhet med motorsprutan för bekämpande av eldsvådor utanför rackvidden för samhällets vattenledningsnät.

Handkraftspruta tilldelas så stor servis, som erfordras för dess skötsel.

Mindre handkraftspruta erhåller i regel hel brandrote (15 man), av vilka brandmästaren avdelar två som strålförare och för tillsyn av tryckslangen och en för sugslangens passning vid vattenlådorna, så att sprutan tillföres tillräckligt med vat-

ten och utan avbrott kan hållas i funktion. Brandrotens återstående personal tjänstgör som pumpare, fördelade på tvenne pumplag.

Sprutor, som kräva större bemanning, tilldelas tvenne brandrotar, varvid äldste brandmastaren tjänstgör som sprutchef och den yngre som chef för pumplagen. Även i detta fall avdelas två man som strålförare och för tillsyn av tryckslangen och en för sugslangens passning vid vattenlådorna samt återstående personal som pumpare, fördelade i tvenne pumplag.

När avlösning pumplagen emellan sker, skall detta verkställas man för man, så att pumpningen ej behöver avstanna.

Strålföraren vid handkraftsprutan är skyldig iakttaga samma bestämmelser, som ovan för stältörare vid slangledning från brandpost anbefallts.

Ann. 1. Då temperaturen håller sig under fryspunkten, måste sprutor och vattenuppföringsverk antingen vara försedda med uppvärmningsanordning eller, innan vatten tillföres dem, genom kraftig pumpning uppvärmas, så att isbildning i ventilerna förhindras. Av samma skäl är det vid låg temperatur nödvändigt att hålla sprutor och verk i ständig verksamhet, till dess eldsvådan i sin helhet är släckt. Ty under köld kan även det kortaste uppehåll vara tillräckligt för att göra dessa redskap obrukbara.

Ann. 2. Inom byarna i samhällets omnejd är vattentillgången ytterst liten. Med hänsyn härtill få de handkraft- och motorsprutor, som där skola användas för eldsläckning, ej hava större avverkningsströmning, än att de ständigt kunna hållas i verksamhet. Största tillåtna kapacitet torde ej få överstiga 125 minutlitr.

Bärgningsavdelningen.

Brandrote tilldelad bärgningsavdelningen betjänar sig vid livräddning och bärgning av lösegendom i första hand av den redskap, som å redskapskärren nr 3 finnes placerad och vilken kärra vid eldsvådor inom samhällets gräns medföres till brandstället. Vid eldsvådor utanför samhällets område överflyttas all denna redskap med undantag för brandposthuvud och brandpostnyckel på den lastbil, som fått till uppgift att transportera brandrotens personal till brandplatsen.

Räddning av människoliv.

Finner brandroten vid sin ankomst till brandstället, att människor äro instängda i den brinnande byggnaden eller äro oförmögna att själva taga sig ut därifrån, fördelar brandmastaren arbetet mellan rotens grupper sålunda,

1sta gruppen får till uppgift att genom byggnadens ingångar och trappor söka komma de nödställda till hjälp och bringa dem i säkerhet. Äro dessa vägar genom eld och rök avstängda, gäller det för brandmännen att med tillhjälp av vatten från ett eller flera strålrör undantränga elden, ty redan i förstuga eller trappa kan det ligga kvävda eller skadade personer.

2:a gruppen får till uppgift att med tillhjälp av brandkårens stegar eller på sätt omständigheterna medgiva söka intränga till de nödställda. Hindras brandmännen därvid av eld, måste de med tillhjälp av medförd eldsläckningsredskap söka bereda sig väg och, sedan de nödställda anträffats, med förenade krafter genast lösa dem i säkerhet; medförda hand- och livräddningslinor äro därvid oftast till god nytta.

Är faran för de av rök och eld instängda ej synbarligen överhängande, lugnas dessa med tillrop, under det att livräddningsredskapen placeras. Om det, sedan detta arbete verkställts, visar sig, att de nödställda själva ej utan hjälp kunna sätta sig i säkerhet, beordras behöfligt antal brandmän till deras bistånd.

Vilja eller kunna de för fara utsatta ej stanna, där de befinna sig, till dess de erhållit hjälp och ej heller förtlytta sig till annan mindre farofylld plats, måste, såvida ej tiden medgiver andra åtgärder, sprängseglet utspännas, varvid brandmästaren ovilkorligen måste förfoga över tillräckligt antal kraftiga män för seglets hållande, så att de nödställda, då de kasta sig ned, utsättas för minsta möjliga risk. Genom tillrop böra de nödställda underrättas, när de få och på vilket sätt de böra kasta sig eller hoppa ned. Räddning med sprängsegel är alltid en riskabel åtgärd och får endast i nödfall tillgripas.

Genom brandmästarens försorg skall brandchefen, därest det ej dessförinnan kommit till hans kännedom, underrättas om, att människor sväva i livsfara, ävensom om de åtgärder brandmästaren vidtagit.

Räddade personer omhändertagas genast av därtill beordrade brandmän och föras i säkerhet. Finnas bland de räddade någon eller några skadade eller sanslösa, tillkallas läkare omedelbart.

Under väntan på läkarens ankomst, skola brandkårens i sjukvård utbildade brandmän vidtaga nödiga åtgärder för de skadades och sanslösas vård.

Räddning av djur.

Vid stall- eller ladugårdsbrand måste bärgningsavdelningen i första hand tänka på räddningen av kreatursbesättningen, om denna ej, vilket brukar vara fallet, redan av gårdens eget folk räddats.

De av eldsläger, rök och främmande personers skrik uppskrämda djuren måste i regel med våld utföras ur den brin-

nande byggnaden. Härtill skall om möjligt användas folk som äro vana att handskas med kreatur.

På hästar och nötboskap överbindas ögonen med dukar eller klädespersedlar, och tjurar förses även med knästreck, för att man vid bortförande skall hava herravälde över dem. Lyckas man ej med nämnda åtgärder, ställa sig två man på var sin sida om det motsträviga djuret, fatta varandras händer bakom detsamma och föra med armarna i dess hasveck djuret framåt, under det att en person vid bindslet leder djuret mot utgången. Dragdjur och ridhästar låta sig i regel utan motstånd bortföras, sedan de selats eller sadlats.

Får och getter följa vanligen villigt, om man lyckas leda ut gumsen och bocken; i annat fall måste de var för sig dragas ut.

Svin och bland dem i första hand fårgaltar nedskjutas eller slaktas och utbåras därefter, om tiden det medgiver. Finnes skjutvapen eller annat slaktredskap ej till hands, bör man hellre prisgiva svinkreaturen åt sitt öde, än att utsätta människor för risken att under räddningsarbetet skadas av deras hugg och bitt, kanske för skada livet igenom.

Smågrisar, fjäderfå och mindre husdjur stoppas i dukar eller säckar och bortbåras.

Släpp aldrig lös alla djuren på en gång, utan lossa och utled ett djur i sänder, ty det är livsfarligt att intränga i brinnande stall eller ladugård, där djuren rusa om varandra vansinniga av skrämsel.

De räddade djuren föras in i lador eller andra byggnader på lämpligt avstånd från eldsvådan eller drivas bort till inhägnade platser.

Bärgning av lösegendom m. m.

Så länge räddning av människor och djur pågår, får bärgning av lösegendom eller annat arbete ej utföras under andra villkor, än att härför finnes disponibelt manskap.

Sedan livräddningsarbetet slutförts eller om dylikt ej förekommit, igångsätter bärgningsavdelningen omedelbart bärgning av lösegendom.

Av ägarne (ägarne, om de äro flera) till den av elden eller vattnet med förstörelse hotade egendomen, göra sig brandmästare och brandförmän underrättade om, vad som i första hand bör räddas, och beordras för detta ändamål tvenne brandmän — om ägarne äro flera behöfligt antal brandmän — att efter ägarens anvisning verkställa räddningen. Detta arbete får dock ej utföras, om brandmännen därvid måste utsätta sig för fara, och ingen brandman får under dylika förhållanden beordras till detta arbete mot sin vilja.

Förslagsvis bör bärgningsarbetet i första hand ordnas så i öfrigt, att två brandmän få till uppgift att bärga penningar och värdehandlingar, eventuellt även guld och silversaker, två brandmän rädda linne och gängkläder, två brandmän sängkläder och ev. även sängar.

Sedan ovan anbefalld räddning fullgjorts, räddas av samma män i tur de fullgjort ovan anbefalldt arbete, stolar, bord och

lättare, helst värdefullare möbler samt i övrigt allt, som utan onödig tidsspillan eller allt för stor risk kan räddas.

Brandrotens återstående personal mottager vid husets utgångar den räddade egendomen och transporterar densamma till utsedd plats för att där överlämnas i vaktens vård; penningar, värdehandlingar, guld och silversaker böra direkt överlämnas till ägaren eller viss härtill utsedd brandman av vaken.

Brandmästare och brandförmän må, i mån deras tid det medger, biträda i räddningsarbetet men måste samtidigt även tillse, att arbetet förtgår lugnt och sansat och att räddad egendom ej onödigtvis utsättes för skadegörelse samt att trappor, förstugor och utgångar i det av elden hotade huset ej belämnas med möbler och tyngre gods till hinder och fara för de bärgande.

Okända personer avvisas utan nåd och förbarmande från allt deltagande i räddningsarbetet. Ty stölder förekomma mycket ofta vid eldsvänder, och det är orätt, att brandmännen skola ut sättas för misstankar för dessa personers skull.

Brandchefen åligger att ordna eldsäcknings- och bärgningsarbetet så, att brandrotarna kunna arbeta oberoende av varandra. Dock får han aldrig glömma, att säkraste räddningen ligger i eldens släckning.

Anser brandchefen, att eldfaran är över eller att ingen bärgning behöves ifrågakomma, kan han när som helst avbryta bärgningsarbetet.

På brandchefens order skall bärgningsavdelningen även biträda i de rivningsarbeten, som för eldens bekämpande anses nödvändiga.

Endast i yttersta nödfall och först med brandchefens medgivande må byggnader i eldsvädans grannskap utrymmas och lös-egendom därifrån bortföras.

Brandsegelsavdelningen.

Brandmästaren fördelar arbetet mellan rotens grupper i den omfattning, han anser lämpligt. Förslagsvis bör arbetet kunna utföras på följande sätt.

1:a gruppen får till uppgift att placera brandseglet (brandseglen) på den byggnad, som enligt brandchefens order skall skyddas. För arbetets verkställande uttager brandförmännen 3 å 4 man. Dessa taga det förut hoprullade och ombundna seglet på sin vänstra axel och begiva sig upp på taket och överföra därefter seglet till den sida av byggnaden, som skall skyddas. Sedan seglet nedlagts på taket, lossas bindningarna, och seglet, vars ena kant kvarhålls av brandmännen, får av egen tyngd falla ned längs taket eller över takkanten ned längs väggen. Därefter utsträcker seglet till sin fulla bredd och fästes med för ändamålet av brandmännen medförda s-krokar eller på annat lämpligt sätt.

Kan detta förfaringssätt ej tillämpas, må 3 å 4 man, medförande handlinor och s-krokar, begiva sig upp på taket och på den sida av byggnaden, seglet skall angöras,

hissa upp detsamma med handlinornas hjälp, varefter seglet utsträcker och fästes.

Övriga brandsegel, om flera måste användas, upptagas på något av ovan angivna sätt och fästes så, att demed kanterna väl täcka varandra.

Brandmästaren är skyldig tillse, att seglet, (seglen,) omedelbart efter sedan det angjorts, blir genomdränkt med vatten.

2:a gruppen får till uppgift att, om flera brandsegel måste uppsättas, hos platsens köpmän eller industriidkare upplåna erforderligt antal för ändamålet lämpliga presenningar, vilka av gruppens män ofördröjligen transporterats till anvisad plats, att av den grupp, som därtill beordrats, där uppsättas.

Vaktavdelningen.

Inom vaktavdelningen fördelar brandmästaren arbetet mellan grupperna förslagsvis på följande sätt.

1:a gruppen får till uppgift att upprätthålla ordningen på brandplatsen och förhindra obehöriga att deltaga i brandtjänsten. Okända personer böra avvisas från allt deltagande i bärgningsarbetet, enär de vid dylika tillfällen ortast försöka sig på småstölder. Och kunna de avhållas härifrån, bruka de i stället i nervös, huvudlös brådska deltaga i bärgningsarbetet på så sätt, att de utan beräkning av den skada, de därigenom åsanka, kasta ut möbler och annat bräckligt gods genom fönstren eller ned för trapporna, varvid även brandmännen lätt kunna utsättas för olycks-händelse. Genom den bråte av möbler och gods, som på detta sätt samlas i trappor och förstugor, hindras även ett sansat och väl planlagt bärgningsarbete.

2:a gruppen får till uppgift att taga värd om och bevaka bärgad egendom. Även inom bevakningsområdet för bärgat gods är det förbjudet för obehöriga att upphålla sig.

Vattenkörnings- och transportavdelningen.

Påkallas brandkårens biträde för bekämpande av eldsvådor utanför samhällets gräns, inkallas dels för brandkårens transport till brandplatsen och dels för transport av vatten tillräckligt antal lastbilar. Ägarna av dessa lastbilar skola genom för längre tid — ett år — utfärdade färdighållningsorder förståndigas att vid dylika tillfällen ställa chaufförer och lastbilar till brandkårens förfogande. Allt efter bilarnas ankomst till brandstationen placeras brandkårens personal och redskap förslagsvis i följande ordning.

1:a lastbil transporterar brandchef, vice brandchef, adjutant och nio brandmän, däraf 3 från första, 3 från andra och 3 från

tredje brandroten, varjämte på samma bil placeras två vattenlådor, två brandstegar, samt vattenuppföringsverk n:o 1 med tillbehör.

- 2:a lastbil* transporterar första brandrotens personal i övrigt samt dessutom två vattenlådor, motorspruta n:o 1 med tillbehör ävensom för ändamålet avsedd eldsläckningsmateriel.
- 3:e lastbil* transporterar återstoden av andra brandrotens personal, två vattenlådor, brandroten för ändamålet tilldelad materiel samt motorspruta n:o 2 med tillbehör.
- 4:e lastbil* transporterar återstoden av tredje brandrotens personal, två vattenlådor, samt brandroten för ändamålet tilldelad livräddnings- och bärgningsredskap.
- 5:e lastbil* transporterar de brandmän av 1:a uppbådet, som före avfärden från brandstationen ej hunnit anlända i så god tid, att de kunnat medfölja någon av förutnämnda bilar, två vattenlådor, två brandstegar samt vattenuppföringsverk n:o 2 med tillbehör.

I ovannämnda omfattning bör dock första uppbådet i sin helhet endast tagas i anspråk, då det gäller bekämpandet av eldsvådar i samballets omedelbara omnejd, t. ex. vid eldsvådettillbud i samballets eget vattenledningsverk, Ströms hembygdssanatorium, sjukstuga och barnhem samt Näsvikens ångsåg o. s. v. och på längre avstånd från samballets gräns endast i de fall, då större, värdefullare byggnadskomplex härjas eller äro hotade av eldsvåda, t. ex. Ströms ålderdomshem, Ulriksfors sulfittabrik och stationssamballe etc.

Då det redan före brandkårens utryckning kommit till ledningens kännedom, att brandkårens bistånd endast gäller bekämpandet av eldsvåda i mindre omfattning eller skyddandet av byggnad eller byggnader mot antändning från redan övertänd dylik, bör i första hand endast en brandrote av eldsläckningsavdelningen och en grupp av bärgningsavdelningen utsändas: för denna personals transport till brandstället och för transport av vatten bör dock samtliga fem lastbilar med tilldelade vattenlådor utrycka. Placering av personal och redskap på lastbilarna torde därvid kunna göras på förslagsvis följande sätt:

- 1:a lastbil* transporterar tjänstförrättande brandchef och fem brandmän, därav 3 från eldsläckningsavdelningen tillhörande brandrote och 2 från medföljande grupp, tillhörande bärgningsavdelningen samt följande redskap: 2 st. vattenlådor, 2 st. brandstegar ävensom vattenuppföringsverk n:o 1.
- 2:a lastbil* transporterar återstoden av ovannämnda brandrotens personal samt följande redskap: 2 st. vattenlådor, motorspruta n:o 1 med tillbehör ävensom brandroten i övrigt för ändamålet tilldelad materiel.
- 3:e lastbil* transporterar återstoden av ovannämnda grupps personal 2 st. vattenlådor ävensom gruppen för ändamålet tilldelad materiel.

4:e lastbil transporterar de brandmän, tillhörande endera ovan nämnda brandrote eller grupp, som ej hunnit medfölja någon av förutnämnda bilar samt dessutom 2 st. vattenlådor och 2 st brandstegar.

5:e lastbil transporterar likaså möjligen av ovan nämnda brandrote och grupp kvarbliven personal samt 2 st. vattenlådor.

Anm. Då vägar och avstånd det medgiver och det för ledningen är känt, att vatten i tillräcklig mängd ej finnes i brandställets närhet, skola samtliga lastbilar medföra vatten till sprutornas behov i den myckenhet resp. lastbilars lastförmåga tillåter. I så fall medför första lastbil vid utryckningen även ett brandposthuvud och en brandpostnyckel samt för ändamålet avsedda slangar. Denna attiralj inkopplas vid utryckningen i den brandpost, som ligger brandstället närmast och kvarlämnas här en brandman med uppgift att förse lastbilarna med vatten i den tur de anlända.

I dylika fall må det på tjänstförrättande brandchefs avgörande bero, om ovan nämnda vattenuppfördringsverk skola medföras till brandstället eller kvarlämnas i brandstationen.

Sedan lastbilarna vid motorsprutorna avlämnat sin vattenlast, återvända de utan onödigt uppehåll ofördröjligen till vattenhämtningsstället, där ny last intages. Vattentransporterna skola sedan utan avbrott pågå, till dess eldsvådan i sin helhet är släckt.

Inryckning från brandstället.

Efter eldsvådans slut inrycka brandrotarna i den ordning, som brandchefen bestämmer.

Före avfärden från brandstället skola brandmännen sammanföra våta slangar och brandsegel till anvisad plats för att därifrån avhämtas genom materialförvaltarens försorg. I övrigt skall all under eldsvådan begagnad redskap med undantag för den materiel, som på brandchefens order skall kvarlämnas till brandbevakningens disposition, genom respektive brandrotars försorg återföras till brandstationen, avtorkas och återställas på sina platser.

Efter verkställd inryckning skola brandmästarna inventera resp. brandrotar tilldelad materiel och av i brandstationen befintligt reservförråd komplettera, vad som under eldsvådan förbrukats. Denna sistnämnda bestämmelse gäller i första hand det slangförråd, som enligt förteckning skall medföras å resp. redskaps- och slangkarror. För övrigt skall redskap och materiel, innan brandrotarna avlägsna sig från brandstationen, lämnas i sådant skick, att utryckning återigen omedelbart kan verkställas.

Brandmästarna skola, innan brandmännen hemförlovas, var med sin brandrote hålla upprop, varvid alla, som i arbetet vid

brandstället deltagit, antecknas som närvarande, även om de från uppropet erhållit permission.

Alla, som under eldsvådan utmärkt sig berömvärdt, anmälas till belöning och offentligt erkännande.

Rapport över vid eldsvådan förbrukad och skadad redskap eller materiel samt från eldsläckningen utan giltigt förfall frånvarande brandmän skall av samtliga brandmästare, var för sin brandrote, ofördröjligen till brandchefen insändas.

Genom materialförvaltarens försorg till brandstationen hemförslade blöta eller frusna slangar och brandsegel skola omedelbart upphängas i slangtornet för torkning och vård. Frusna slangar och brandsegel få ej brytas eller hopvikas förr än de upptinat på så sätt, att de av hopvikningen ej taga skada. Skadad materiel eller redskap skall även genom materialförvaltarens försorg omedelbart repareras.

Förbrukad redskap och materiel skall omedelbart genom brandchefens försorg nyanskaffas.

Efter eldsvåda skola brandposterna genom maskinistens vid vattenverket försorg ofördröjligen återställas i fullt brukbart skick och vid temperatur under fryspunkten så täckas, att de ej utsättas för tillfrysning.

Samarittjänst.

Vid utryckning skall av brandkåren minst en förbandslåda medföras. Denna bör bland annat alltid innehålla matolja, kalkliniment, borsalva och ett par gummibänder.

Läkare skall vid inträffade olycksfall genast tillkallas. I avvaktan på dennes ankomst skola de

Sjukskördare eller i sjukvård utbildade brandmän, av vilka minst två böra finnas inom varje brandrote, vidtagna nödiga åtgärder för den eller de skadades vård. I varje särskilt fall kunna någon av här nedan lämnade föreskrifter lända till efterrättelse;

1. Vid brandskador:

Person som fått eld i kläderna, skall för att skydda ansiktet mot brännskada genast kasta sig omkull eller med våld tvingas omkull, omvivas därefter med matta, täcke, överrock eller dylikt, varefter den på så sätt dämpade elden släckes med vatten.

strykes med borsyra, om såret är öppet, eller doppas i kalkliniment, om blåsorna äro hela, varefter en binda påläggas.

2. Vid medvetlöshet till följd av rök, giftig gas eller andra gifter samt vid kvävning eller drunkning:

Den sjuke föres ut i friska luften. Konstgjord andning användes. Finnes pulmotor, låter man den sjuke inandas syre.

Mjök är lämplig dryck, om gift blivit nedsväljt. Därefter försöker man framkalla kräkning genom att lägga den sjuke framstupa och med trubbiga föremål kittla honom i halsen. Tråbit anbringas mellan den sjukas käkar.

Vid återupplivning av drunknad eller på annat sätt kvävd person, lägges den förolyckade först på magen med huvudet lågt, för att vatten eller uppkräkt maginnehåll skall rinna ut. Frammande kroppar avlägsnas ur munnen. Därefter vidtages konstgjord andning, sedan tungan framdragits och fixerats.

3. Vid sårskador:

Berör aldrig såret med fingrarna. Tvätta händerna — om möjligt — innan såret skötes. Borttag aldrig å såret befintlig sårskorpa. Lägg ej vadd eller häftplåster direkt på såret. Betäck detsamma däremot med torrt rent förband — första förband eller gasbinda — eller i nödfall renträttat, struket linne, dock så att linnets insida lägges mot såret, varefter förbandet fastbindes därpå.

4. Vid blödande sår:

Åtsittande klädesplagg avlägsnas, och den skadade kroppsdelen lägges högt. Iakttag om blodet är mörkt med stadigt blodflöde — blodåderblödning — eller ljust med stötvis framsprutande stråle — pulsåderblödning. Om blödning förekommer å lemmar eller bål, borttages lindrande kläder. I förra fallet föres om möjligt sårkanterna samman, och såret täckes med stadigt förband. I senare fallet, om strålen är ringa, förtares lika med föregående, men om strålen är kraftig, snöres den skadade lemman ovan såret med gummibinda, elastiskt bälte, hängslen eller en näsduk som vridförband. Så snart blödningen avstannat, täckes såret enligt anvisning i punkt 3 — skyddsförband.

5. Vid frätsår:

Sår uppkomna genom syror eller alkalier böra omedelbart ingnidas med matolja och magnesia i riklig mängd. Vatten får ej komma i beröring med dylika sår.

den skadade lemman behållas i det läge, den befinner sig, genom anläggandet av stödförband. En skadad arm fastbindes vid bälgen, ett skadat ben fastbindes vid det friska benet och stödes ytterligare med grov kapp eller lämplig spjåla. Finnes även sår, behandlas dessa först enligt ovan givna föreskrifter för dylika — punkt 3 — och för blödningar — punkt 4.

Vid ryggskador lägger man den skadade på jämnt underlag — madrass, dörr eller bräda — och bör transport av den skadade ske på detta underlag.

7. *Vid förfrysning:*

Vid förfrysning, allmän eller lokal, gvides hela kroppen eller lemmen med snö eller isvatten ute i fria luften eller i oeldat rum, till dess att lemmarna mjuknat och återfått färgen. Vid allmän förfrysning skall läkare skyndsammast tillkallas.

8. *Vid olycksfall genom elektrisk ström:*

Den förolyckade avlägsnas genast från strömkretsen eller ledningen från honom. Detta måste ske med största försiktighet och medelst oledande föremål — torr träkäpp, tovt ylle, gummivantar eller dylikt —, säkrast är dock att genast bryta den elektriska strömmen, om detta låter sig göra. De skador, den förolyckade åsamkats, behandlas enligt ovan givna föreskrifter: brinnande kläder och brännskador enligt punkt 1, medvetlöshet enligt punkt 2 och sår enligt punkt 3, etc.

Utom vad som ovan angående brandtjänsten anbefallits, hänvisas till bestämmelserna i brandstadga för rikets städer, brandordning för Strömsunds municipalsamhälle samt reglemente och instruktion för Strömsunds brandväsen.

Strömsund den 21 november 1929.

E. Gustaf Lundholm

Brandchef i Strömsunds Brandkår.

Lastkörningar

av alla slag med BIL och HÄSTAR utföres.

Gjutgrus och Sten till Betong
tillhandahålles.

Gottfr. Strömstedt
Åkare.

Tel. 127, Strömsund

Grand Hotell

.....

Trevliga rum!

Gott bord!

FACILA PRISER.

Rekommenderas.

TELEFONER 65 & 66

Hederspresenter!

i Guld-, Silver- och Tennvaror,

Väggur, guldur, armbandsur, stor sortering.

Förlovningsringar i alla mönster.

Ur- o. guldsmedsreparationer utföres under full garanti.

Gramofonskivor i stor sortering.

R. & S. Sundings Ur- & Guldsmedsaffär.

Tel. 89

STRÖMSUND

Tel. 89

J. R. SCHERMANS
Sjukvårds- o. Tekn. Avdelning.

TELEFON 69

J. R. Schermans Raksalong.

Telefon 69

Strömsunds Cigarraffär

Tel. 110

J. R. SCHERMAN.

Tel. 110

Ovanstående affärer rekommenderas i allmän-
hetens benägna hågkomst.

Strömsunds Skocentral

Tel. 26

STRÖMSUND

Tel. 26

Välsorterat lager av Skodon,
Galoscher, Lädervaror m. m.

Gör ett besök! Verkligt humana priser!

HUSHÅLLSMAGASINET

Strömsund

Inneh.: N. Thavelin. — Tel. 140, ankn. bost.

Konserver — Frukter

— Grönsaker och Specerier —

Dagligen färskt Kött och Fläsk.



I högsta grad
belåten blir den som köper sina
Kläder och
Ekiperingsartiklar

hos

P. W. Ohlssons
HERREKIPERING
Strömsund.

15 öre

per kilowattimme betyder att Ni kan

koka 1 ¹ / ₂ kg. potatis	för 4,5 öre
" 1,0 " fisk	" 4,5 "
" 1 ¹ / ₂ " oxkött	" 5,0 "
" 6 st. ägg	" 0,6 "
stryka oavbrutet en timme	" 6,0 "
damsuga " 1/2 " " "	" 10,0 "

Utnyttja därför den billiga elektriska strömmen!

Den är Eder mest tillförlitliga o. ekonomiska hembiträde

STRÖMSUNDS
TEKNISKA AFFÄR
APOTEKSHUSET.

Alla vid **Brandskador** erforderliga artiklar finnas
ständigt på lager såsom Matolja, Kalkliniment,
Magnesia, Brand-, Gas-, Gummi- och Xeroform-
bindor, Första Förband, sterila Kompresser.

FÖRBANDSLÅDOR.

STRÖMSUND
JÄMTLANDS-TRYCKERIET 1930.
